

HURRIYAT

Mustaqil gazeta

№ 1 (515)

2007-yil 3-yanvar

1996-yil dekabr dan chiqa boshlagan Chорshanba kunlari chiqadi E-mail: hurriyat@mail.ru http://www.hurriyat.uz

Ушбу сонда:

2 Туман газетасида ишлаш осонми?

Хатто минг донага етмай-диган туман газеталарининг ахволини тасаввур этиш қийин эмас. Бундай газеталарнинг муҳаррирлари ўз кўл остида ишлайдиганларнинг ёзганларига эътибор беришдан кўра, газетанинг чоп этилиши билан боғлиқ моддий аҳвол ҳақида кўпроқ ўйлаши табиий.

4 Улоқчи от кўпқарини кўрганда...

Яқинда унинг қўшиғини айтиб бир халта пул ишлаган артист боладан "Таваккал Қодировни биласизми", деб сўраганимда "Эшитганман" деган жавобни олдим, холос. Ҳозир бундайларни саноги кўп. Лекин Таваккал акадай санъаткорлар санокли...

4 Менга ўхшаганлар билиб олсин

Шу пайт бақалоқ билан қилтирик қаердан чикиб қолди. Наҳоткорим қўлимга ниманидир тутқазига улгурди. Бир сониядан сўнг ўзимни аввалги жиннихонадан ҳам каттароқ залда кўрдим...

HURRIYATга

2007 йил учун обуна йил бўйи

давом этади.

Газетамизни ўқиб бориңг, ютқазмайсиң!

Нашр кўрсаткичи — 233

Жараён

Биз умид билан яшаймиз

Қувончу қайғулар, шодлиғу гамлар аро

ОНОРЕ де Бальзак "Ҳаёт — комедия" деса, Хемингуэй "Ҳаёт — трагедия, чунки оқибати маълум", дейди. Демак, ҳаёт трагикомедия, яъни қувонч ва қайғу, қажқаҳа ва ҳасрат, мусибатга мамнунлик, маҳзунлиғу майнавозчиликдан иборат экан. Бироқ ҳаёт воқеа-ходисаларга, урф-одатларга қимнинг қандай муносабатда бўлишига боғлиқ. Биров учун фожеали нарса бошқа бировга кулгили бўлиши мумкин. Масалан, бизда ота-онани сенсираб гапириш эриш туюлади. Айрим халқлар учун бунинг ҳеч қанча фожеавий жиҳати йўқ экан. Баъзи элларда эса ўз хотинига сизлаб мурожаат қилган одамнинг устидан кулишаркан.

глаб масжид ва медресалар, Ислон университети ва маъҳадлар эмин-эркин фаолият юритаётган бугунги озод юртимизнинг ёш фуқаролари учун бу гаплар кулгили туюлади. Бироқ зуғум ва зулмга асосланган имонсиз шуврий тузумдан ҳар "хунар"ни кутиш мумкин эди. Ҳаёт пайтларда истеъдодли бир ижодкори муқофотга тавсия қилинган экан. "Истеъдод" деган атамга мутлақо алоқаси йўқ бир сўлатмат муқофоти илиб кетибди, чунки "узат-ворган" экан. Истеъдодсизлар учун — байрам, истеъдодлилар учун мотам, бу ҳодиса. Унвонлару амаллар, орденлару медаллар сотиладиган ўша муқабил тузумдан қувонганимизга шуқур қилишимиз керак.

Ватанпарвар икки тоифа бўлади: зоҳирий ва ботинийлар. Зоҳирийлар "ватан, ватан" деб кўксига урди-ю, аслида кўкси бум-бўш бўлади, "Ватани севмоқ иймондандир" деган ҳадиснинг туб моҳиятини тушунмайди, мадждоҳлик билан кун кўради, феъл-авторни парраксиман бўлиб, шамолнинг эсишига қараб ўзгариб туради. Рийкор ва мунофиқлар кўпроқ шу тоифадан чиқади. Пайғамбаримиз алайҳиссалом: "Мен қоғирлардан кўркмайман, ўзимиздан чиқадиган мунофиқлардан хавотирдаман", деганлари бутун бўлади, Ватанининг шаъни билугайдиган иллатлар, тараққиётга тушолар қабҳатларга қарши қўрашиб, Юртбошимиз Ислон Каримов айтганларидек, ёниб-қуийб яшайдилар. Улар муқофотдан кўра кўпроқ миллатни,

мамлакатни ўйлайдилар. Ота-она номининг ўзағида турли миллат бўлишига қарамай оҳангдошлик бор: биз онажонларимизни "момо" десак, руслар "мама", инглизлар "мазе(р)", немислар "матер" дейди, биз "ота" десак, руслар "отец", кўплай туркий халқлар "ато" дейди. Бу — барчамиз Одам Ато ва Момо Хаводан тарқалганмигизга ишора эмасми? Ҳаммамиз Аллоҳнинг бандаси, бир ота-онадан таркаган қон-қардош эканмиз, маърифий тарғиботимизда инсонийлик тарихига чуқурқ қириб боришимизга тўри келади, акс ҳолда маърузамиз куруқ, билимимиз саёзлиги биллини қолади.

Шу боис ҳам ҳурматли Президентимизнинг "Миллий ғоя тарғиботи ва маънавий-маърифий ишлар самардорлигини ошириш тўғрисида"ги қарориди "... тарғибот ишларини миллий ва умумбашарий қадриятлар уйғунлиги асосида ташкил этиш" вазифаси қўйилди.

Аллоҳ бандаси учун Ватан қилиб берган, Одам Атодан мерос бўлиб қолган табарруқ туپроғимизда "террорист" деган махлук пайдо бўлди ва кўра заминни бўлгаб ташлади. Бесландаги мактаб ўқувчиларини отган террорчиларни россиялик маданияр арбобларидан бири: "Булар ўзга сайёрадан келган ёвуз махлуклар бўлса керак. Чунки ҳар қандай бандинг болаларни отмайди", деди. Ҳаётимиздаги файласуфлар орасида "Одам махлуқи ё ҳолқимми?" деган масала устида кўп тортишувлар бўлиб турган. Афтидан одам дастлаб махлук, сўнг одам, инсон, шахс бўлган. Одам бор, инсон бор, шахс бор — булар орасида фарқ бор. Айрим кимсаларнинг фитратида махлуқлик хусусияти вақти-вақти билан хуруж қилиб турса керак.

Кўркем шахару қишлоқлар, машинаю метролар, мактабу медресалар, хатто Аллоҳнинг уйи ҳисобланган масжидларда портлашлар содир этаётган, ўз биродарларининг жонига қасд қилаётган, қурбон бўлган ўз ватандошлари устидан кулаётган бу диёнатсизларни ким деб аташ мумкин? "Қимда ким қасдан бир мўминни ўлдирса, унинг жазоси жаҳаннамда абадий қолишидир. Яна унга Аллоҳ газаб қилгай, лаянлатгай ва улкан азобни тайёрлаб қўйган" (Қуръони карим, Нисо сураси, 93-оят).

Бутун вуҳуди билан Яратганга сингиб кетган Мансур Халлоқнинг "Аналхак" (Мен — Ҳак), яъни "Ҳолиқман" деган фалсафасини уламолар эътироф қилишган. Дарҳақиқат, Аллоҳнинг барча гўзал сифатларини инсонда зуҳур этди. У бизни яратди ва биз унга қайтамиз, ҳисоб берамиз. Шундай экан, бизнинг зиммамизда адҳагларни шайтоний ва ҳайвоний ҳаракатлардан қайтариб, раҳмоний йўлга буриб, тарбияламоқ вазифаси турибди.

Мирзо Бобур: "Бу оламда ўзумни чун яхши-ёмондин ўтқардим", деганидек, яхши ва ёмонларга тўла бу бевафо, бесаранжон дунёда роҳату ранж, муҳаббат макорлик, сарқату хиёнат, фароғату фожеалар, шодлиғу гамлар аро кун кечириш қисматимизда бор экан, биз учун энг муҳими, асосида адҳоби, додираб қолмаслик, ўзимизни англаб, имонимизга пугур етказмаслик, келгуси авлодлар олдидида кулги бўлиб, хижолат тортмасликдир.

Бальзак ва Хемингуэйдан юз чандон ошириб айтилган, қудсий бир ҳадис бор. Унда: "Унвонли куларнинг кўп қувонма, ортида ташлинг бордир. Қайғули куларнинг кўп қайғурма, ортида шодлик бордир", деб ҳаётнинг қонунлиғи, унинг иссиқ-совуғига сабрли бўлиш уқтиради. Биз ҳаммиз сабр-тоқат ва орзу-умид билан яшашига ўрганган, маънавияти бой ва покиза халқимиз. Бундай халқнинг шуурида таваққур нури бўлади. Бу нур ўзининг ҳам, бошқаларнинг ҳам қалбини чароғон қилиб, эзгуликка чорлаб туради. Зеро, бизни янги — "Ижтимоий ҳимоя йили"да ҳам нурли манзиллар кутиб турибди.

Хабар

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси неча йиллардан бери доимий равишда "Ижтимоий фикр" жамоатчилиқ фикрини ўрганиш маркази билан ҳамкорликда "Жамоатчилиқ фикрини ўрганиш ва шакллантиришнинг долзарб муаммолари" мавзуси бўйича Республика илмий-амалий семинарларини ташкил этиб келади. Яқинда Фанлар академиясида шундай семинарларнинг навбатдагиси бўлиб ўтди. Бу гапга тадбир ҳамкорлиғига Фанлар академияси Иқтисод институти ва Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети ҳам қўшилди.

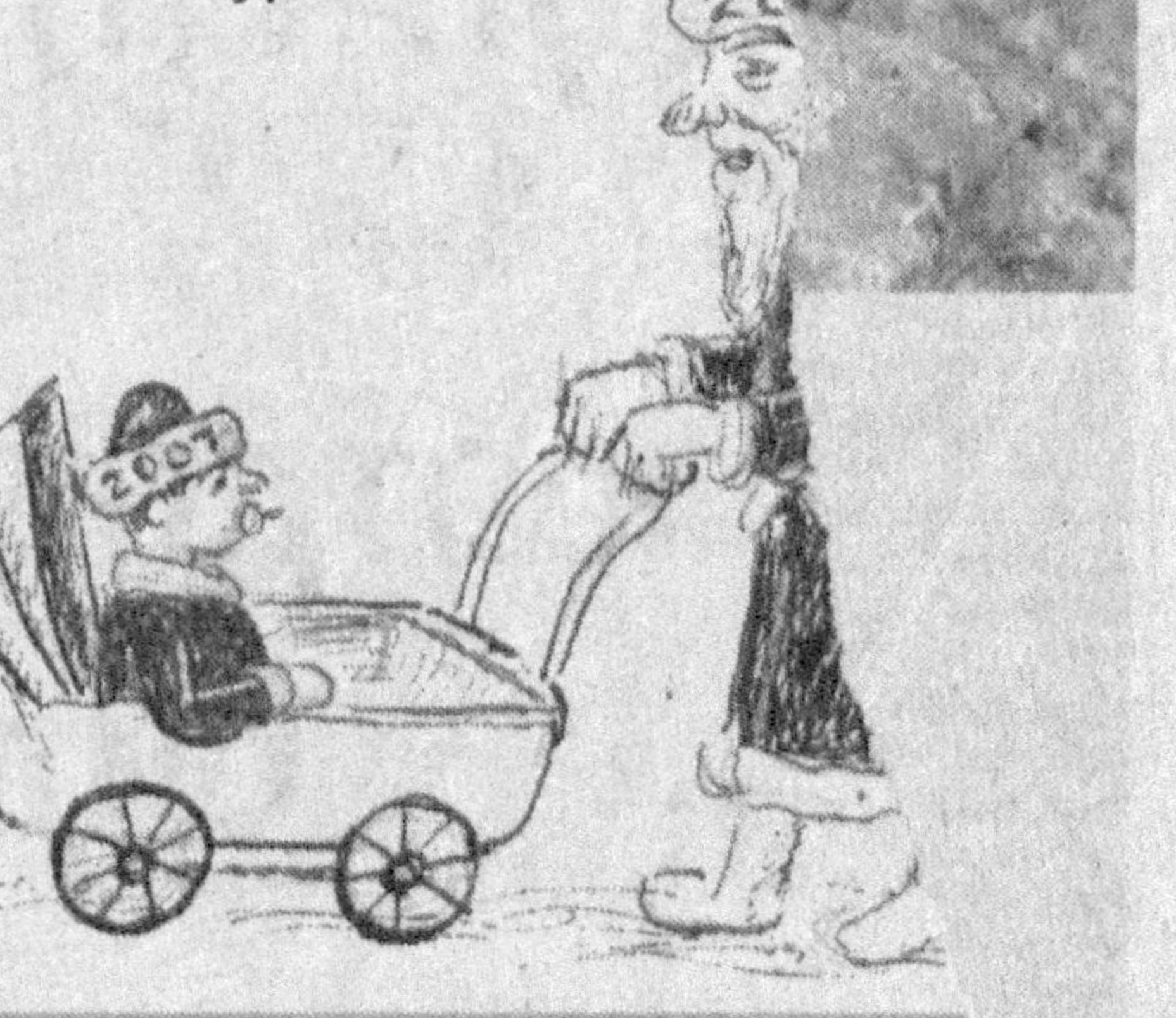
Ижтимоий таъминотдан розимисиз?

Дурдона АЛИМОВА

Тадбирини Фанлар академияси вице-президенти С. Фуломов ва "Ижтимоий фикр" маркази директори Р. Убайдуллаева олиб борди. Иштирок этган мутахассисларнинг таъкидлаганидек, жамоатчилиқ фикрини ўрганиш фуқаролик жамияти ҳолатини бевоқиф курсатиб беради. Ўрганиш жараёни эса бир қанча соҳалар, масалан, социология, психология, иқтисод каби фанларни ўз ичига қамраб олади. Жамоатчилиқнинг фикр-мулоҳазаларини ўрганган ҳолда, натижалардан келиб чиқиб халқнинг хоши-ироқасини амалга оширишга ёрдам бериш лозим. Сўзга чиққанлар қишлоқ-туманлардаги ишсизлар ва кам таъминланганлар шариитини алоҳида ўрганиш кераклигини таъкидлашди. "Ижтимоий ҳимоя" йили деб эълон қилинган янги 20 йилда аҳолини ҳимоя қилишда кўпроқ қай йўлни тут керак деган масала юзага чиқади.

Тадбирнинг иккинчи қисмида "Ижтимоий фикр" кази илмий ходими Т. Сисинининг "Иқтисодий ёнларни ўрганишда социологик усуллари тўғрисида" мавзусидаги маърузаси ва ў қот натижалари иштирокчилар эътибориди. Унда аҳолининг ижтимоий таъминоти, жаси ва иқтисодий шариити ўрганилган.

Сўзсиз сурат

гани таҳсинга лойиқ. Дарвоқе, обуна ҳақида. Мазкур м. вий-маърифий тадбирни уошқоқлик

2007 йилнинг 1 январидан бошлаб мамлакатимизда уяли алоқа воситасидан фойдаланган ҳолда транспорт воситаларини бошқариш тақиқланди.

Суриштирув

Яқинда мамлакатимиз микдасда Республика ички бозорини қалбакилаштирилган, сифатсиз, давлат рўйхатидан ўтмаган дори воситалари ҳамда тиббий буюмлардан ҳимоялаш ва уларнинг сотилишининг олдини олиш юзасидан назорат ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар томонидан ҳамкорликда амалга ошириладиган чора-тадбирлар режаси ишлаб чиқилди. Жумаладан, Фаргона вилоятида ҳам.

Белгиланган режа амалиёти ва суриштирувимиз натижалари дори-дармон ҳуфёна савдоси вилоятда анча томир отиб олганлиғини ва унга қарши кураш чоралари осон кечмаслиғини кўрсатиб турибди...

Умр кушандалари

ёхуд ҳуфёна дори-дармон бозори бархам топадими?

Солиҳ ҚАҲҚОР, "Hurriyat"нинг махсус мухбири

Мамлакатимизда халқ соғлиғини сақлаш, тиббий хизматини жаҳон андозаларига кўчириш ҳамда шифокорлар сафини мустаҳкамлаш бўйича қизгин ислохотлар кечаётгани барчага маълум. Узоққа бормай, Фаргонанинг ўзини мисол олайлик. Шўро давридан мерос қолган даволаш муассасалари ўрнида бугун замонавий тиббий-техник анжомлар билан жиҳозланган поликлиникалар ва шифохоналар, туғруқ уйлари, шопилинч тиббий хизмат ва реабилитация марказлари, қишлоқ врачлик пунктлари фаолият юритиб турибди. Уларда ишлайдиган шифокорларнинг малакали хизматидан мамнун бўласиз. Бугунги дорихоналаримизнинг шинама қўёғасини саложияти, хизмат маданияти ҳам чакки эмас.

Лекин аҳолига сотилаётган дори воситалари сифати, уларнинг истеъмол учун қай даражада яроқли ёки яроқсизлиғи устида гап борғудек бўлса, бу ўринда энди, уйланиброк баҳо беришга тўғри келмоқда.

Аввало, икки нарсани эътироф этиб ўтиш жоиз. Биринчиси, ҳалол меҳнат қилиб, эл дуосини олаётган фармацевт ходимларимиз асосий кўпчиликдан иборатлигини, иккинчиси, яқингача кўча-қўйларда ошқора ҳолда дори сотиб юрган чорбозорчиларини бугун кўзга ташланмай қолганлиғини!

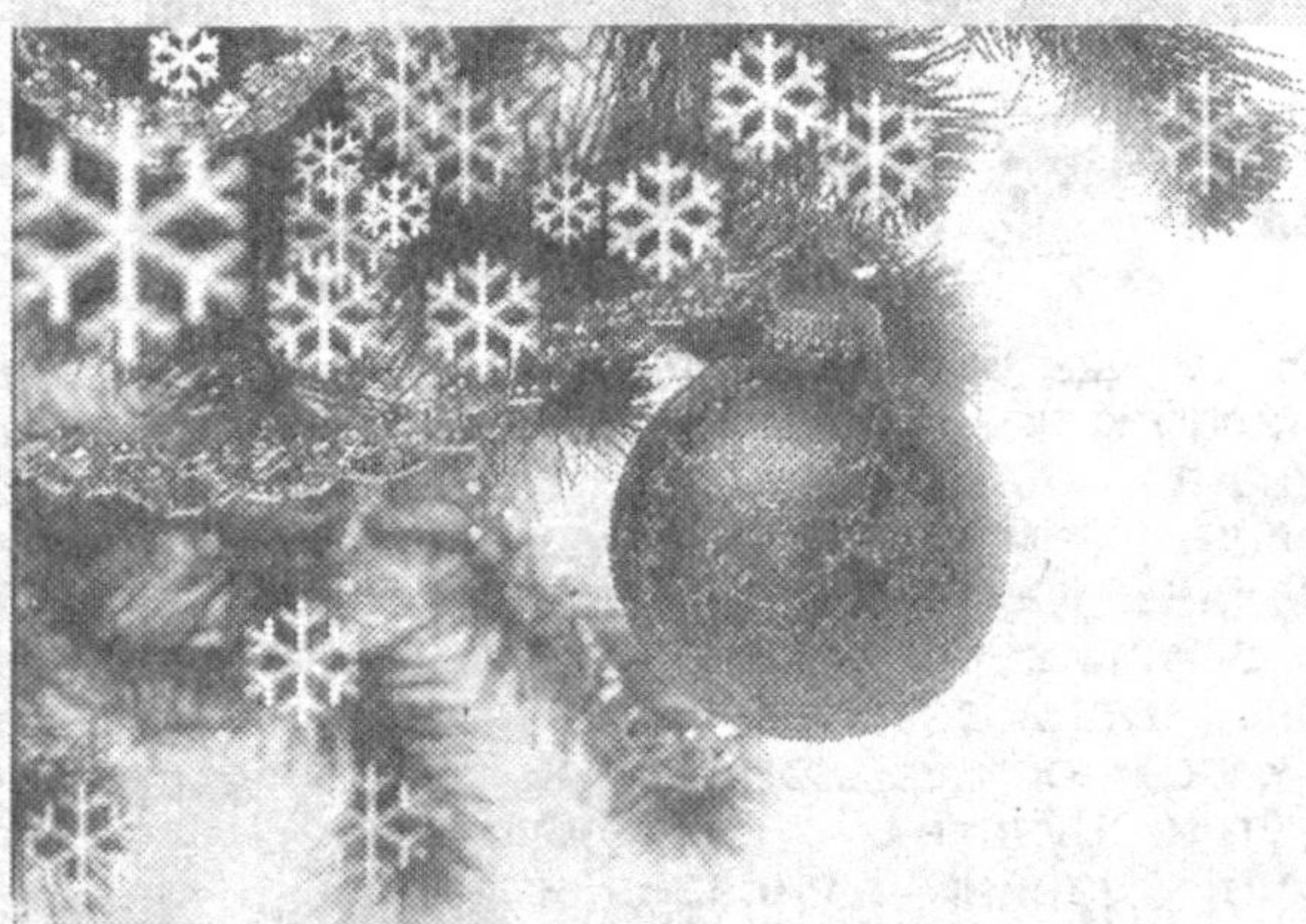
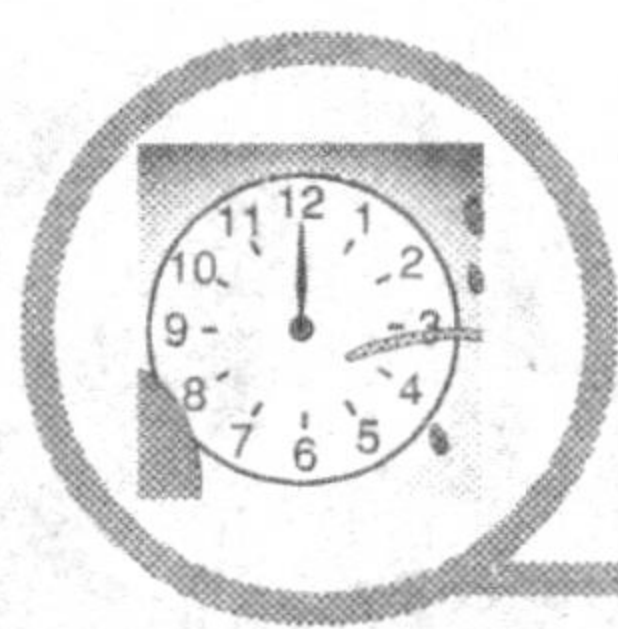
Бироқ "доришунос" учарлар жиний даромад пировардида нима билан туташини ҳис эта бошлади деб ҳисоблаш мумкинми? Бундай ҳулосадан тийилиб тураемиз. Уларнинг сафи қайтадан қайта татириб, бироқ ошқора савдо ҳозирда ҳуфёна олди-сотиғига айлангани, бир қатор дорихоналару, хатто шифохоналарда қалбаки ёхуд

сифатсиз, давлат реестрига кирмаган дори воситалари ҳам қўлмақул бўлиб турганлиғи жиҳидий ташвиш уйғотади.

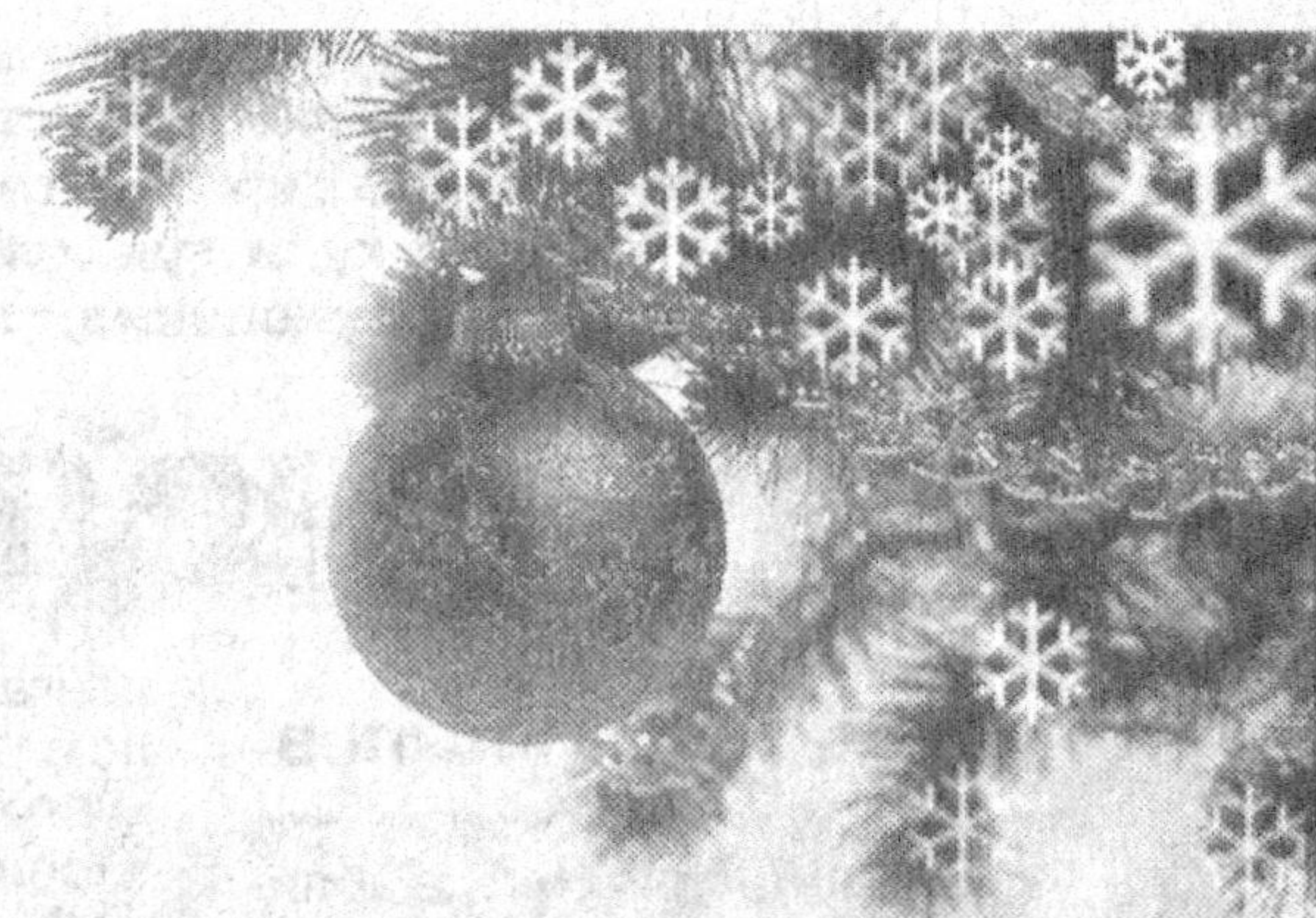
Ҳўш, биз назарда тутаётган қалбаки ёки сифатсиз дори воситаларининг манбаи қаерда?

Маълумки, истеъмолдаги дориларнинг асосий кўпчилиги хорижда ишлаб чиқарилган бўлади. Ўзимизда тайёрланаётган ёхуд хориқ фармацевт корхоналари билан ҳамкорликда чиқарилаётган дорилар тури ҳам кўп. Бироқ улар номидан, уларнинг махсулот этикеткалари билан қалбаки дорилар тайёрлаб тарқатаётган минни цехлар ва, шунингдек, қўлбола дори тайёрловчилар ҳам кам эмас. Бу — биринчидан. Иккинчидан, чорбозорчининг сумкасида ётавериб ёки қўлдан қўлға ўтавериб, ўз муқдоти ва хусусиятини йўқотган дорилар ҳам росмана дорилар қато-

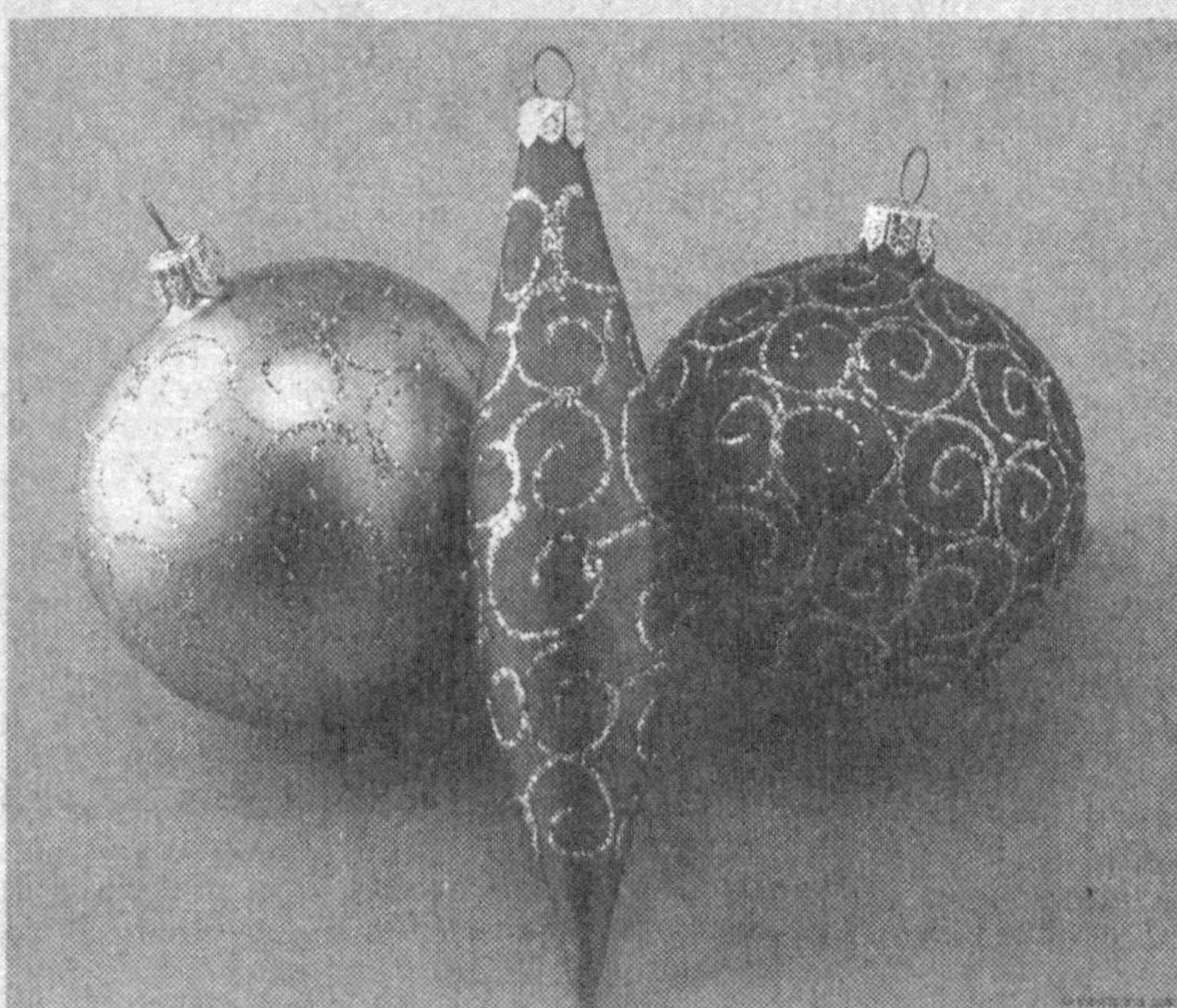

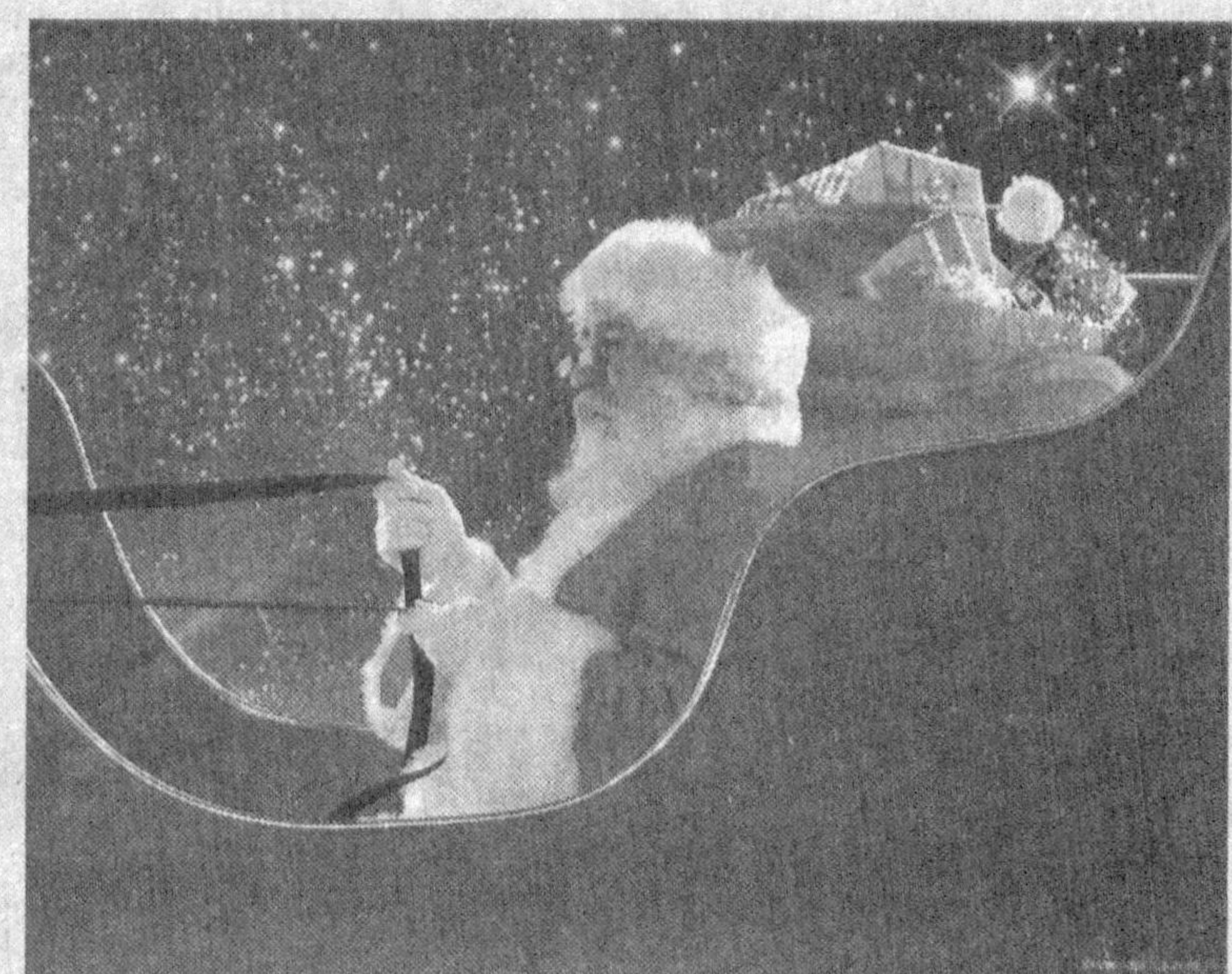
Самарқанд вилоят «ПАХТАСАНОАТ» бирлашмаси жамоаси

**юртдошларимизни Янги 2007 йил билан чин
юракдан табриклайди.**

*«Ижтимоий ҳимоя йили»да
ҳаётингизда бахт-саодат,
тирилик-хотиржамлик, сизга
саломатлик ва ишларингизда
чиққан зафарлар ёр бўлсин!*

Янги 2007 йилда ҳам
мустақил Ўзбекистонимизда
эл-юрт фаровонлиги йўлида
олиб борилаётган ислохотлар
бардавом бўлсин.

*Барчангизга мустаҳкам соғлиқ, бахту саодат,
омад ва хуш кайфият йўлдош бўлсин.*

**Я Н Г И
Й И Л И Н Г И З
Б И Л А Н,
М У Қ Т А Р А М
Ю Р Т Д О Ш
Л А Р!**

